

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

352

Hely

Idő

"1920"

Személy

Szerző:

Cím: A főváros

Forrás:

Népszava

Ppp.

(Helv)

1920. V. 21

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapest főváros házinyomdája 1919.

A főváros

Kormányzatáról széleskörű vita folyt a nemzetgyűlésen a fővárosi törvényhatóság választásáról szóló törvény tárgyalása kapcsán. A vitában részt vettek azok is, akik tagjai voltak a fővárosi törvényhatóságának.

A fővárosi kormányzásának bírálatára bő anyagot nyújt a múltak büneinek feltárására. A *Népszava* olvasói előtt nem újdonság ez a bírálat, mert éppen mi voltunk azok, akik állandóan ostromoztuk a fővárosi kormányzatát és rémutattunk arra, hogy a klikkrendszer korumpálta a fővárosi kormányzatát. A nyugat-európai nagyvárosok közül Budapest volt az egyetlen város, amelynek törvényhatóságát a legszűkebb választójog alapján állították össze és ez az alapszerkezeti hiba tette lehetővé azt, hogy Budapestet valójában a klikkek és a törzsfőnökök kormányozták. A klikkek és a törzsfőnökök kiváltságukat pedig fölhasználták arra, hogy a hozzájuk tartozó kapitalista érdekeltségűeknek nagy előnyöket juttattak.

Budapest fejlődése az elmúlt évtizedekben rohamosan előre haladt, azonban a fejlődés folyamán a dolgozó városi népesség érdekei semmiféle tekintetben nem nyertek kielégítést. A fővárosi kormányzatában az az egyoldalú politika érvényesült, amelyet a klikkek és törzsfőnökök képviseltek. A luxusfürdők építése, a fővárosi lakáspolitikája, kulturpolitikája, közéletelmélete és egészségügyi berendezkedése a külső látszat jellegét mutatják csupán, tartalmukban és lényegükben azonban háján voltak mindazoknak a szociálpolitikai vonatkozásoknak, amelyeket a széles néprétegek érdekében legelső sorban figyelembe kellett volna venni. Azért tehát minden kritikát helyesnek tartunk, még ha azok részéről jön is, akik részesei voltak a múlt büneinek föl-

tekezésében, noha most kell figyelni arra, hogy a fővárosi kormányzatában meg ne ismétlődjenek a múltak bünei és más elvevésze alatt új klikkek ne keletkezzenek, valamint hogy a törzsfőnöki rendszer egyszer és mindenkorra kiküszöböltessék a fővárosi kormányzatából. Erre vonatkozóan a *Népszava* már kifejtette pártunk álláspontját és azoknak egy részét a nemzetgyűlés előtt fekvő közigazgatási bizottság jelentésében homorálták is. A választóhatóság kérdésében a négy polgári kikötésének törlése demokratikusabbá teszi a törvényjavaslatot, valamint a köckerendszernek az elvetése is helyes dolog, azonban az, amit a nemzetgyűlési vita tulajdonképpen céloz, hogy Budapesti kormányzata a jövőben egészségesebb alapokon nyugodjék és valóban a nép akarátján épüljön föl, még mindig a javaslat további módosítását teszi szükségessé. Az a körülmény, hogy minden kerületben egyenlő számú bizottsági tagokat választanak, ugyancsak módot nyújt újabb klikkek uralmára, keletkezésére, mert hiszen amíg az egyes kerületekben 15.000 választó választana 24 községi képviselőt, addig más kerületekben 70, 80, 90.000 szavazó választhatna ugyanannyit. Ez a rendelkezés rejtett módja a pluralitásnak, amely pedig ellenkezik a demokrácia alapelveivel és ennél fogva a törzsfőnökök rendszerének vetné meg az alapját. Ide tartozik a törvényhatóság autonómiájának a biztosítása is. Ez is olyan kérdés, amely jelentősen kihat arra, vajjon a törvényhatósági testület egészséges munkát fejtethet-e ki vagy pedig a fölülről jövő függés szűk kereteket szab meg számára. A javaslatban tehát a belügyi kormányzat föloldozási jogát törölni kell, mert csak teljes önkormányzat mellett fejlődhetik Budapest az ország igazi kulturközpontjává.